

A Legfelsőbb Bíróság a dr.Kollár Pál ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.Kosik Kristóf ügyvéd által képviselt I.r., II.r., és III.r. alperesek ellen 25.000.000,-Ft és járulékai megfizetése iránt a Pest Megyei Bíróság előtt 7.G.40.017/1999. számon indult ügyben a Fővárosi Ítéltábla 2008. május 6-án kelt 10.Gf.40.060/2008/4. számú kiegészítő ítélete ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k i e g é s z í t ő í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.060/2008/4. számú kiegészítő ítéletét hatályában fenntartja.

Ez ellen a kiegészítő ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az I.r. alperesnek beltagja volt a felperes, és a II.r. alperes. A III.r. alperes a II. alperes házastársa az I.r. alperes kültagja. 1994. április 8-án az I.r. alperes taggyűlést tartott, amelyen a felperest kizárták.

Felperes keresetében kérte, a bíróság kötelezze az I.r. alperest 25.000.000,-Ft tőke és ez után 1994. július 9-étől a kifizetésig, járó kamatok megfizetésére azzal, hogy amennyiben az I.r. alperes vagyona a fenti követelés kiegyenlítését nem fedezi, úgy II. és III.r. alperesek egyetemlegesen kötelesek a fenti összeget megfizetni.

A Pest Megyei Bíróság 2001. október 12-én kelt ítéletében kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 25.000.000,-Ft-ot és annak kamatát. Amennyiben az I.r. alperes vagyona a fenti követelés kielégítésére nem elegendő a bíróság II. és III.r.

alperest egyetemlegesen kötelezte a fenti összeg és kamatai megfizetésére. Az ítélet indokolása többek között tartalmazta, a II.r. alperest a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. tv. /1988. évi Gt/ 75.§ /1/ bekezdése alapján kötelezte az I.r. alperes tartozásának megfizetésére. A III.r. alperes marasztalására a Csjt.30.§-a alapján került sor, mely úgy rendelkezik, hogy bármelyik házastársnak a vagyonközösség fennállása alatt kötött visszterhes ügyletét a másik házastárs hozzájárulásával kötött ügyletnek kell tekinteni, így a házastárs felelőssége a házastársa által kötött ügyletért harmadik személlyel szemben a közös vagyomból reá eső rész erejéig áll fenn. Az ítélet 2001. január 13-án jogerőre emelkedett.

Az alperesek 2006. június 12-én kezdeményezték az ítélet hivatalból történő kiegészítését, mivel az ítélet nem tartalmazta a Pp.216.§-ában előírt kötelező rendelkezést.

A Pest Megyei Bíróság 2006. szeptember 26-án kelt végzésével az ítélet kiegészítése iránti kérelmet elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla 2007. január 11-én kelt végzésével az első fokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és az első fokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. Végzése indokolásában hivatkozott a Pp.216.§-ában, illetve a 225.§ /6/ bekezdésében írtakra.

A Pest Megyei Bíróság 2007. szeptember 19-én kiegészítő ítéletet hozott, melyben a Pest Megyei Bíróság 7.9.40.017/1999/50. számú ítéletének rendelkező részét azzal egészítette ki, hogy a III.r. alperes felelőssége a II.r. alperessel fennálló házassági közös vagyomból reá eső rész erejéig áll fenn. A kiegészítő ítélet indokolásában kifejtette, az ítélet indokolása tartalmazta a III.r. alperes helytállási kötelezettségének mértékét, erről azonban a rendelkező rész a Pp.216.§-ában foglaltak megsértésével nem rendelkezett. Ezért a Pp.225.§-ának /6/ bekezdése alkalmazásával hivatalból egészítette ki az ítélet rendelkező részét.

A Fővárosi Ítéltábla 2008. május 6-án a kiegészítő ítéletet helybenhagyta. Rámutatott a Pp.212.§ /1/ és a 213.§ /1/ bekezdéséből, a 216.§-ból, illetve a 225.§ /6/ bekezdéséből következően a III.r. alperes felelősségének az első fokú bíróság jogerős ítélete indokolásában meghatározott korlátozott mértékét az ítélet rendelkező részének tartalmaznia kellett volna, így az ítélet kiegészítése helytálló, jogszerű volt.

Felperes felülvizsgálati kérelmében a másodfokú bíróság kiegészítő ítéletének hatályon kívül helyezését, az első fokú bíróság kiegészítő ítéletének megváltoztatását és „az alperesek kiegészítés iránti kérelmének” az elutasítását kérte, az alperesek

perköltésében történő marasztalásával együtt. Kifejtette, nem lehet megengedni, hogy a fél az ítélet kiegészítése iránti kérelmét egy meglevő ítéleti rendelkezés megváltoztatására, egy hiányzó ítéleti indokolás pótlására használja fel, a kiegészítő ítélet már eldöntött kérdéseket nem érinthet. A jogerős ítéletben a bíróság a kereseti kérelemben foglaltaknak maradéktalanul helyt adott, II. és III.r. alpereseket egyetemlegesen marasztalta. Az alperesek érdemi nyilatkozatot e tárgyban az eljárás során nem tettek, amennyiben a III.r. alperes egyetemleges marasztalására csak korlátozottan látott volna lehetőséget, akkor ezt az ítélet rendelkező részében úgy kellett volna megfogalmaznia, hogy a felperesi kereset ezt meghaladó részét a bíróság elutasítja.

Nem vitásan az eredeti ítélet rendelkező része és indokolása nincs összhangban, de abból nem következik, hogy csak a rendelkező rész módosításával /kiegészítésével/ lehet az összhangot megteremteni. Az alapítélet indokolása nem helyes, melyet támadni azonban a felperesnek nem állt érdekében. A BH.2006/82. számú eseti döntése értelmezi a kültag házastársának a felelősségét a betéti társaság vagyonából nem fedezett tartozásért való helytállási kötelezettség tekintetében. A Csjt.27.§ /1/ bekezdéséből és 28.§-ának /1/ bekezdéséből következően a közös vagyonból és külön vagyonból álló vagyon nem csupán aktív, hanem passzív elemeket is tartalmaz, amely valamelyik, vagy mindkét házastársat terhelik. Amennyiben mindkét házaspár egyaránt tagja a gazdasági társaságnak, mindkettőjük gazdasági társaságbeli részesedése a vagyonközösséghez tartozik. A betéti társaságnak a felperessel szemben fennálló tartozása a II. és III.r. alperesek között fennálló élet- és vagyonközösség ideje alatt keletkezett. A Csjt.27.§-ának /1/ bekezdése alapján törvényes vélelem szól amellett, hogy a II.r. alperes által megszerzett társaságbeli részesedés a vagyonközösséghez tartozott, így a II.r. alperest terhelő tartozás a házastársak közös adósságának minősül, a közösen vállalt kötelezettségeikért mindketten teljes vagyonukkal felelnek. A felperes kizárása a II. és III.r. alperes közös döntésének eredménye volt, így közös ügyletről van szó, ezért a Csjt.30.§ /3/ bekezdését nem lehet alkalmazni.

Az alperesek a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra nem tettek észrevételt.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős kiegészítő ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és megállapította, hogy az nem jogszabálysértő.

A Legfelsőbb Bíróság hangsúlyozza, hogy az adott ügyben a kiegészítő ítéletet a perben eljáró bíróságok nem kérelemre, hanem a Pp.225.§-ának /6/ bekezdése alapján hivatalból hozták. A hivatkozott rendelkezés szerint, ha a bíróság az ítéletében nem rendelkezett olyan kérdésről, amelyről a rendelkezés jogszabály

értelmében hivatalból kötelező, a mulasztást a bíróság a hiányosság észlelését követően haladéktalanul köteles hivatalból pótolni. Az alperesek beadványa folytán, mely az ítélet hivatalbóli kiegészítésére irányult, hivatalból került sor a kiegészítő ítélet meghozatalára.

A határozat kiegészítése során - akár hivatalból, akár kérelemre jár el a bíróság - nincs lehetőség a már jogerős ítélet indokolása egy részének felülvizsgálatára, nem vizsgálható, hogy a jogerős ítélet indokolása a jogszabályoknak megfelelő-e. Az ítélet kiegészítéséről szóló döntés meghozatala során nem vizsgálható, hogy az alperesek milyen magatartást tanúsítottak az alapeljárás során, illetve milyen előadásokat tettek. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelemnek erre vonatkozó érvelését érdemben nem vizsgálta, nem vizsgálhatta. A Legfelsőbb Bíróság rámutat továbbá arra is, hogy erre a másodfokú bíróság sem volt jogosult a kiegészítő ítélet elleni fellebbezés elbírálása során.

Az adott ügyben érdemben az volt vizsgálandó, hogy az ítélet indokolásának hivatkozott rendelkezése összhangban volt-e az ítélet rendelkező részével, és az adott tényállás mellett mód volt-e kiegészítő ítélet meghozatalára. Tényként állapítható meg, hogy az alapügyben eljáró bíróságnak az volt az álláspontja, hogy a III.r. alperes a Csjt.30.§-a /pontosan 30.§ /3/ bekezdés/ alapján egyetemenlegesen felel a II.r. alperes tartozásaiért, de felelőssége csak a közös vagyomból reá eső rész erejéig áll fenn. Ez a megállapítás azonban az ítélet rendelkező részében nem jelent meg, holott ezt az ítélet rendelkező részének tartalmaznia kellett volna, figyelemmel a Pp.216.§ rendelkezésére. Hasonlóan foglalt, állást a Legfelsőbb Bíróság a 2005/2/1311. elvi határozatban.

A felperes keresete valóban a II. és a III.r. alperes egyetemenleges marasztalására irányult, a III.r. alperes vonatkozásában a Csjt.30.§-ára hivatkozott. Így ténylegesen nem volt olyan kereseti kérelem, melynek elutasításáról kellett volna rendelkezni az ítélet kiegészítése során.

A Legfelsőbb Bíróság változatlanul irányadónak tartja a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott közzétett eseti döntésekben foglaltakat, úgy ítélte meg azonban, hogy az azokban kifejtett elvek a kiegészítő ítélet meghozatala során megsértésre nem kerültek.

A fent kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp.275.§ /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alpereseknek a felülvizsgálati eljárásban megítélhető
perköltségük nem merült fel, így arról a Legfelsőbb Bíróságnak
rendelkeznie nem kellett.

Budapest, 2009. április hó 29. napján.